



PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

PSZICHOLÓGIA MESTERKÉPZÉS ÍRÁSBELI FELVÉTELI TÉMAKÖRÖK

ÁLTALÁNOS LÉLEKTAN TÉMAKÖRÖK

1. A vizuális és hallási tér észlelése

Kulcsszavak: binokuláris diszparitás, V1, random pont sztereogramm, monokuláris jelzőingerek, monaurális jelzőingerek, téri- és hangerő különbségek – binaurális jelzőingerek

- Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (szerk.) (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem* fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.

2. Alak- és tárgylátás

Kulcsszavak: figura-háttér megkülönböztetés, Gestalt alapelvek, geonok (Biederman), Marr komputációs elmélete, ventrális látópálya, kategória szelektív területek (FFA, PPA, IT)

- Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (szerk.) (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem* fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.

3. A figyelem folyamatai és vizsgálata

Kulcsszavak: automatikus és kontrollált figyelmi folyamatok, koktélparti jelenség, korai szűrés, késői szűrés, sajátosság-integrációs elmélet, szakaszelmélet, dichotikus ingerlés, Posner paradigma

- Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (szerk.) (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem* fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.

4. Az alvás jellegzetességei, szerepe a tanulásban

Kulcsszavak: cirkadián és ultradián ritmus, felszálló retikuláris aktivációs rendszer (ARAS), REM és NREM, Borbély-féle két-folyamat modell, alvásfüggő implicit és deklaratív tanulás

- Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (szerk.) (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem* fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.

5. A rövid távú memória és felejtés

Kulcsszavak: Baddeley, rövid-távú emlékezet, fonológiai hurok, téri-vizuális vázlattömb, központi végrehajtó, epizodikus puffer, számterjedelem, betűterjedelem, Peterson-feladat,

Corsi-kocka, interferencia, nyomelhalványulás, felejtési görbe

- Baddeley, A., Eysenck, M. W., & Anderson, M. C. (2010). *Emlékezet. 2–3. és 9. fejezet.* Budapest: Akadémia Kiadó.



6. Hosszútávú emlékezet és előhívás

Kulcsszavak: epizodikus emlékezet, szemantikus emlékezet, önéletrajzi emlékezet jellemzői, jelentés szerepe, sémák, kategorizáció elméletei: kettős kódolás hipotézis, prototípuselmélet, szemantikus háló modell, terjedő aktiváció elmélet, fogalmak dinamikus szerveződése, kategóriaspecifikus agyi reprezentáció, kontextusfüggő előhívás

- Baddeley, A., Eysenck, M. W., & Anderson, M. C. (2010). *Emlékezet*. 5–8. fejezet. Budapest: Akadémia Kiadó.

7. Érzelem és kogníció

Kulcsszavak: kognitív kiértékelés elmélet, Sachter és Singer kísérlete, hamis feedback kísérlet, a kognitív kiértékelés dimenziói, Zajonc-Lazarus vita, tudatosság szerepe

- Bányai, É., & Varga, K. (szerk.) (2012). *Affektív pszichológia*. 10. fejezet. Budapest: Medicina Kiadó.

8. Az érzelmek biológiai aspektusai

Kulcsszavak: James-Lange elmélet, Cannon kritikái, alapérzelmek, érzelmi kifejezések egyetemlegessége, Darwin koncepciója az érzelemkifejezéssel kapcsolatban, érzelem-kifejezés és mimika

- Bányai, É., & Varga, K. (szerk.) (2012). *Affektív pszichológia*. 9. fejezet. Budapest: Medicina Kiadó.

9. A tudatosság fajtái

Kulcsszavak: Ned Block, fenomenális tudatosság (kvália), hozzáférési tudatosság (Sperling kísérlete), monitorozási vagy reflektív tudatosság (metakogníció), éntudatosság

- Csépe, V., Györi, M., & Ragó, A. (szerk.) (2008). *Általános Pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás*. 9. fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.

10. Elképzelések a naiv tudatelmélet háttéréről

Kulcsszavak: Modularista felfogás (Fodor, Leslie, Baron-Cohen); Elmélet-elmélet (a naiv pszichológiai ismeretrendszer, mint tudományos elmélet); Mentális szimulációs elmélet (Képzeltbeli azonosulás a másikkal)

- Csépe V., Györi M., és Ragó A. (szerk.) (2008). *Általános Pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás*. 12. fejezet. Budapest: Osiris Kiadó.



FEJLŐDÉSLÉLEKTAN TÉMAKÖRÖK

1. A fejlődéslélektan tudománya

Kulcsszavak: bio-szocio-pszichológiai átmenet, fejlődési szakaszok, szenzitív periódus, természetes megfigyelés

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 28–63. oldal (35 oldal)

2. A fejlődést befolyásoló környezeti hatások

Kulcsszavak: kultúra, szocializáció, család, oktatás, média, fejlődési mikrokörnyezet (fejlődési fülke), tranzakcionális modellek, kockázati tényezők, védelmi tényezők, rugalmasság, nevelési stílus

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 266–290., 428–463., 509–529. oldal (79 oldal)

3. Újszülöttkor

Kulcsszavak: csíraszakasz, embrionális szakasz, magzati szakasz, heterokrónia, heterogenitás, cefalokaudális minta, proximodisztális minta, magzati tanulás, teratogének, Apgar-skála, Brazelton-újszülöttskála, magzati alkoholszindróma

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 102–138. oldal (37 oldal)

4. Csecsemőkor

Kulcsszavak: reflex, adaptáció, affordancia, interszubsjektivitás, helyváltoztatás, kategorizáció, legközelebbi fejlődési zóna, modalitásközi észlelés, szociális referencia, tárgyállandóság

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 146–159., 165–178., 183–190., 196–203., 207–221. oldal (51 oldal)

5. Érzelmi fejlődés és kötődés

Kulcsszavak: érzelem, temperamentum, kötődés, belső munkamodell, idegen helyzet, szeparációs szorongás



- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 159–164., 187–189., 222–224., 248–263., 291–292., 418–421. oldal (38 oldal)

6. Univerzális–konstruktivista elmélet

Kulcsszavak: adaptáció, akkomodáció, asszimiláció, szenzomotoros alszakaszok, műveletek előtti szakasz, konkrét műveleti szakasz, formális műveleti szakasz

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 178–183., 203–209., 343–349., 481–486., 642–650. oldal (33 oldal)

7.A kognitív fejlődést magyarázó alternatív elméletek

Kulcsszavak: modularista felfogás, tudatelmélet, információfeldolgozási megközelítés, neopiaget-iánus megközelítés, legközelebbi fejlődési zóna, forgatókönyvek

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 209–221., 292–294., 349–375., 472–481., 486–503., 650–656. oldal (73 oldal)

8. Társas kapcsolatok, erkölcsi fejlődés

Kulcsszavak: énkép, önfelismerés, identifikáció, agresszió, proszociális viselkedés, autonóm moralitás, empátia, explicit példamutatás, heteronóm moralitás, lelkiismeret, önkontroll, társas-érzelmi kompetencia, együttes szabályzás, társas nézőpont átvétele

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 259–263., 382–418., 421–422., 556–596., 616–637., 656–689. oldal (140 oldal)

9. Nyelvi fejlődés. Nyelvelsajátítás, nyelv és gondolkodás. Verbális és nonverbális kommunikáció.

Kulcsszavak: gesztusok, mimika, szociális referencia, anyai beszéd, halandzsa, együttműködési alapelv, holofrázis, kollektív monológ, pragmatikus nyelvhasználat, rekurzív mondszerkesztés, társalgási aktusok

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 224–226., 303–337., 501–503. oldal (41 oldal)

10. Serdülőkori fejlődés biológiai alapjai és pszichológiai fejleményei

Kulcsszavak: rekapituláció, pubertás, önmeghatározás, krízis/feltárás, szexuális orientáció



PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

- Cole, M., & Cole, S. R. (2003). *Fejlődéslélektan*. Budapest: Osiris Kiadó. 605–687. oldal (81 oldal)

SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA TÉMAKÖRÖK

Kötelező irodalom: Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest.

Online elérhető EduID-val: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/smith-eliot-r-mackie-diane-m-szociálpszichologia-osiris-tankonyvek-2001/?pg=0&layout=s>

1. Személyészlelés, attribúció

Kulcsszavak: első benyomás, megfelelési következtetés, attribúciós következtetések, önbeteljesítő jóslat

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 133-186.o.

2. Csoportok észlelése: sztereotípiák, előítéletek

Kulcsszavak: társadalmi kategorizáció, sztereotípiák kialakulása, megváltoztatása, a sztereotípiavédelem leküzdése, előítéletek

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 257-317.o.

3. Szociális identitás

Kulcsszavak: társadalmi kategorizáció, minimális csoportparadigma, csoportközi elfogultság, szociális mobilitás, társadalmi változás

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 321-372.o.



PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

4. Attitűdök, meggyőzés

Kulcsszavak: attitűdök kialakulása, mérése, heurisztikák, érzelmek szerepe, ellenállás a meggyőzéssel szemben

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 377-429.o.

5. Attitűdök és viselkedés, kognitív disszonancia

Kulcsszavak: önészlelés, kognitív disszonancia

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 433-477.o.

6. Csoport, norma, konformitás

Kulcsszavak: norma, nyilvános és személyes konformitás, csoportdöntés, csoportpolarizáció, csoportgondolkodás, kisebbségi befolyás

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 481-537.o.

7. Normák és viselkedés, engedelmesség

Kulcsszavak: viszonyosság normája, társas elkötelezettség normája, engedelmesség, ellenállás, áldozathibáztatás

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 541-599.o.

8. Segítségnyújtás, bántalmazás

Kulcsszavak: proszociális viselkedés, bystander hatás, döntési fa, agresszió elméletek

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 667-731.o.



9. Konfliktus és konfliktusmegoldás

Kulcsszavak: konfliktus eredete, súlyosbodása, feloldása, kooperáció

Smith E.R., Mackie D.M. (2004) *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest. 791-837.o.

SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN TÉMAKÖRÖK

1. Vonáselméletek

Kulcsszavak: korai vonáselméletek (Allport, Cattell), Big Five koncepció, a vonások időbeli stabilitása, személy-szituáció interakció

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 4. fejezet: Típusok, vonások és az interakcionizmus, 76–106. oldal (30 oldal)

2. Biológiai alapú személyiségelméletek

Kulcsszavak: Eysenck, Gray, Zuckerman, Eysenck Personality Questionnaire, Sensation Seeking Scale

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 7. fejezet: Biológiai folyamatok és a személyiség, 168–199. oldal (31 oldal)

3. A temperamentum fogalma és a temperamentum-elméletek

Kulcsszavak: korai elképzelések (Kretschmer és Sheldon), Thomas és Chess, Buss-Plomin, Cloninger Temperamentum és Karakter Kérdőíve.

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 6. fejezet: Öröklődés, evolúció és személyiség, 138–168. oldal (30 oldal)

4. A személyiség behaviorista megközelítése

Kulcsszavak: tanuláselméleti alapfogalmak, személyiség behaviorista definíciója, Skinner, Watson, behaviorista alapú terápiás technikák

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 12. fejezet: Kondicionálás-elméletek, 320–348. oldal (28 oldal)

5. Szociális-kognitív személyiségmodellek

Kulcsszavak: az irányvonal jellemzői, Rotter, Bandura, énhatékonyság koncepciója, Mischel

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 13. fejezet: Szociális-kognitív tanuláselméletek, 348–377. oldal (29 oldal)

6. Fenomenológiai megközelítés



Kulcsszavak: Kelly, REP-teszt, Maslow, Rogers, Csíkszentmihályi

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 14. fejezet: Humanisztikus pszichológia: önmegvalósítás és önértékelés, 380–410. oldal (30 oldal)

7. A freudi pszichoanalízis

Kulcsszavak: topografikus modell, strukturális modell, ösztönton, szorongáskonceptió, a tudattalan megismerésének módjai

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 8. fejezet: A személyiség szerkezete és működése pszichoanalitikus nézőpontból, 202–229. oldal (27 oldal)

8. C.G. Jung analitikus pszichológiája

Kulcsszavak: lélektani típusok, a személyiség struktúrája, a tudattalan megismerésének technikái, Freud és Jung elméletek alapvető különbségei, a projektív személyiségvizsgáló technikák

- Rózsa, S., Kő, N., & Oláh, A. (szerk.) (2006). *A pszichológiai mérés alapjai*. A személyiség projektív technikái fejezet. Bölcsész Konzorcium. 199–221. oldal. (22 oldal). Link: <http://mek.niif.hu/05500/05536/05536.pdf>
- Antalfai, Márta (2007). Személyiség és archetípusok Jung analitikus pszichológiájában. In Gyöngyösi-Kiss, E., & Oláh, A. (szerk.), *Vázlatok a személyiségről*. Új mandátum, Budapest. 166–190. oldal. (24 oldal)
Link: http://www.antalfaimarta.hu/olvashato_irodalom/jung.pdf

9. Neoanalitikus személyiségmodellek

Kulcsszavak: neoanalitikus elméletek definíciója, Anna Freud és az elhárító mechanizmusok, Adler, Fromm, Horney

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 9. fejezet: Szorongás, elhárítás és énvédelem
10. fejezet: Énpszichológia, 229–257. oldal (28 oldal)

10. Erikson pszichoszociális identitáselmélete

Kulcsszavak: identitás definíciója, identitás epigenezise, krízis, identitásválság, a személyiség megismerésének eriksoni technikái

- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest: Osiris. 11. fejezet: Pszichoszociális elméletek, 286–317. oldal (31 oldal)